

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2028

26.10.2023

SISÄLLYS

1	Verohallinnon toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2028	2
1.1	Hallitusohjelma linjaa Verohallinnon suunnittelua.....	2
1.2	Toimintaympäristö ja ulkoiset muutostekijät	3
2	Verohallinnon tulossopimusmittaristo.....	5
3	Kehittäminen suunnittelukaudella 2024-2028.....	6
3.1	Kehittämisen resurssien kohdentuminen	6
3.2	Pakolliset ulkoa tulevat muutokset	7
3.3	Toimintavarmuutta ylläpitävät teknologiset muutokset	8
3.4	Merkittävimmät strategiset muutoskohteet	9
3.5	Muut strategiset muutoskohteet	9
4	Verohallinnon voimavarat	11
4.1	Viraston käytettävissä olevat resurssit	11
4.1.1	Yhteenveto verotustoiminnan kehysuunnitelmasta.....	11
4.1.2	Yhteenveto tulorekisteritoiminnan kehysuunnitelmasta	12
4.1.3	Yhteenveto positiivisen luottotietorekisteritoiminnan kehysuunnitelmasta	12
4.1.4	Yhteenveto positiivisen luottotietorekisterin investointihankkeesta.....	13
4.2	Verohallinnon henkilötyövuosikehitys kehyskaudella	14
4.3	Henkilöstöjohtaminen, strateginen henkilöstösuunnittelu ja työntekijäkokemus	14

1 VEROHALLINNON TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2024–2028

Verohallinnon toiminta- ja taloussuunnitelma (TTS) on viraston sisäinen keskipitkän aikavälin suunnitelma, jossa määritellään toiminnan ja talouden suuntaviivat suunnittelukaudelle 2024–2028. Suunnitelmaan on nostettu keskeisiä asioita sisäisistä suunnittelumateriaaleista. Suunnittelutyötä linjaa [Verohallinnon strategia](#), jossa on määritelty Verohallinnon keskeiset tavoitteet sekä kehittämisen painopisteet, joiden avulla tavoitteisiin päästään. Viraston johto arvioi strategian ajantasaisuutta puolivuositain ennakoitietoon pohjautuen ja tarvittaessa päättää, miltä osin strategiaa tulee päivittää.

Tämä suunnitelma pohjautuu syksyllä 2022 laadittuun viraston *Toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2023–2027*, jota on päivitetty Petteri Orpon [hallitusohjelman](#) sekä tiedossa olleiden hallituksen linjausten ja päätösten mukaiseksi.

Luvussa 1.1. on kuvattu hallitusohjelman keskeisimmät Verohallinnon toiminnan suunnitteluun vaikuttavat kirjaukset ja luvussa 1.2. viraston toimintaan vaikuttavat toimintaympäristön muutokset sekä tärkeimmät tunnistetut ulkoiset muutostekijät. Verohallinnon tulossopimusmittaristo on kuvattu luvussa 2 ja luvussa 3 kuvataan tarkemmin suunnittelukauden kehittämistoimenpiteitä, joilla tavoitteisiin päästään. Viimeisessä luvussa 4 käsitellään Verohallinnon käytettävissä olevia voimavaroja.

Suunnitelma ei sisällä parhaillaan valmistelussa olevan hallituksen tuottavuusohjelman vaatimia toimenpiteitä eikä siinä ole huomioitu mahdollisia viraston määrärahojen leikkauksia. Verohallinnon toiminta- ja taloussuunnitelmaa päivitetään tältä osin, kun tuottavuusohjelman sisältö ja sen vaatimat toimenpiteet ovat tiedossa.

1.1 Hallitusohjelma linjaa Verohallinnon suunnittelua

Petteri Orpon hallituksen tärkein talouspoliittinen tavoite on saada aikaan kestävä kasvua sekä kääntää Suomen velkaantuminen laskuun. Hallitus on sitoutunut supistamaan julkisia menoja neljällä miljardilla eurolla vaalikauden aikana.

Hallitus tavoittelee veropolitiikalla kotitalouksien ostovoiman kohentumista, työnteon kannustimien parantumista ja talouskasvun edellytysten vahvistumista. Julkisen talouden vaikean tilanteen vuoksi verotusta ei ole kuitenkaan varaa keventää. Tästä syystä hallitus keventää työn ja kasvun kannalta haitallisia veroja mutta vastapainoksi kiristää kulutuksen ja haittojen verotusta.

Hallitusohjelmaan sisältyy yli 100 verotukseen vaikuttavaa kirjausta. Verotoimenpiteistä osa tulee voimaan vuonna 2024 ja osa vasta myöhemmin kehyskaudella. Verojärjestelmän rakenteisiin ei ole kuitenkaan suunnitteilla perustavanlaatuisia uudistuksia.

Kiinteistöverotuksessa pyritään toteuttamaan jo kahden edellisen hallituksen valmisteleva uudistus, jonka tavoitteena on saada kiinteistöjen verotusarvot vastaamaan paremmin niiden käypiä arvoja. Hallitus haluaa myös sujuvoittaa veronkantoa, parantaa verotuksen ennakoitavuutta sekä jatkaa veronkannon digitalisoimista. Lisäksi erikseen mainitaan, että hallitus ei toteuta eikä valmistelee maakuntaveron käyttöönottoa. Ohjelma sisältää myös lukuisia verotuksen selvitettäviä tai valmisteltavia asioita, joiden yksityiskohdista ei ole sovittu.

Hallitus toteuttaa valtionhallinnon tuottavuusohjelman, jonka toimeenpanossa hyödynnetään erityisesti digitalisaation mahdollisuuksia. Hallitusohjelman julkisen sektorin digitalisaatioon liittyvät tavoitteet tukevat myös Verohallinnon strategiaa ja strategisia tavoitteita, ja ohjaavat kehittämistä suunnittelukaudella:

- siirrytään asteittain digitaalisten palveluiden ensisijaisuuteen viranomaisasiointikanavana
- tehdään digitaalisesta viranomaisviestinnästä ensisijainen viranomaisviestinnän kanava

- varmistetaan teknologianeutraali ja laajalti automatisaation sekä uusien teknologioiden, kuten tekoälyn, vastuullisen hyödyntämisen mahdollistava lainsäädäntö
- edistetään tiedon liikkumista julkishallinnon eri tietojärjestelmien välillä ja puretaan julkisten tietovarantojen hyödyntämisen ja jakamisen tarpeettomat oikeudelliset esteet
- kumotaan tiedon liikkuvuutta, pilvipalveluiden tarkoituksenmukaista käyttöä tai muuten julkisten palveluiden tarkoituksenmukaista järjestämistä haittaavat säädökset

Toteutuessaan nämä kirjaukset mahdollistavat verotuksen nykyistä laajemman automatisoinnin sekä verotuksen toimittamisen ja asiakaspalveluprosessien tehostamisen. Tämä kuitenkin edellyttää, että tarvittava lainsäädäntö saadaan voimaan ja uudistusten vaatimiin investointeihin löytyy rahaa.

Hallitus aikoo myös toteuttaa kansallisen tietosuoja-lainsäädännön kokonaisuudistuksen, jonka toivotaan jatkossa parantavan Verohallinnon tiedonsaantimahdollisuuksia. Yleisen tietosuoja-asetuksen nykyinen soveltamiskäytäntö on vaikuttanut Verohallinnon mahdollisuuksiin saada tietoja sivullisilta verovalvonnassa, ja laissa säädetyn vertailutietotarkastuksen toteuttaminen on vaikeutunut. Verohallinto ei myöskään saa riittävän tehokkaasti tietoja ulkomaan rahaliikenteestä.

1.2 Toimintaympäristö ja ulkoiset muutostekijät

Maailmantalouden elpyminen COVID-19-pandemiasta sekä Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamasta sokista on ollut hidasta. Euroopan ja euroalueen maiden taloudellinen tilanne on edelleen häiriöaltis, ja monien Euroopan maiden kyky vastata uusiin taloudellisiin sokkeihin on heikko. Lisäksi talouteen kohdistuu useita pitkän aikavälin paineita, kuten esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjuminen ja siirtyminen fossiilittomaan energiajärjestelmään. Nähtäväksi jää, laajeneeko lokakuun alussa puhjennut sota Lähi-idässä laajemmaksi konfliktiksi ja onko edessä uusi energiakriisi.

Kuluvana vuonna lähes koko kehittyneessä maailmassa on taisteltu inflaatiota vastaan, minkä vuoksi keskuspankit ovat nostaneet ohjauksorkojaan voimakkaasti. Korkeiden nousu on hillinnyt kysyntää ja hidastanut talouskasvua. Korkeista koroista kärsivät eniten investoivat toimialat, kuten rakentaminen ja teollisuus, mikä on näkynyt Suomessakin rakennusalan yritysten konkurssina ja rakentamisen voimakkaana supistumisena. Korkeiden nousu on kasvattanut myös Suomen valtion menoja.

Ilmastonmuutos on jo lisännyt ja voimistanut sään ääri-ilmiöitä. Kuluvasta vuodesta on tulossa todennäköisesti mittaushistorian kuumin. Tulvat ja rankkasateet aiheuttivat kesän aikana ongelmia myös Pohjoismaissa, ja helleaallot, äärimmäinen kuivuus sekä maastopalot koettelivat useita maita. Lähivuosikymmeninä vihreän siirtymän vaikutukset ovat todennäköisesti Suomen talouden kannalta merkittävämpiä kuin ennakoitavissa oleva ilmastonmuutos, mikäli maapallon lämpeneminen pysyy kohtuullisissa rajoissa.

Digitalisaatio vaikuttaa monin tavoin meidän kaikkien elämään. Teknologian kaikkia kehityskulkuja vaikutuksineen ei kuitenkaan voida ennakoida: Open AI julkaisi 2022 marraskuussa kuluttajille version Chat GPT -tekoälysovelluksesta. Sovellus saavutti muutamassa kuukaudessa sadan miljoonan kuukausittaisen käyttäjämäärän ja käynnisti todennäköisesti siirtymän digitaalisesta yhteiskunnasta kohti tekoäly-yhteiskuntaa.

Digitalisaatio vaikuttaa enenevässä määrin ulkomaankauppaan ja suuri osa palveluista välitetään verkossa. Digitaalisuus vahvistaa kehitystä, jossa henkilöasiakkaiden tulonlähteet monipuolistuvat ja globalisoituvat. Tulonmuodostus tapahtuu pääosin ulkomaisten alustojen välityksellä, jolloin verotuksen tietopohja on kansainvälisen tietojenvaihdon varassa.

Talouden digitalisoituminen ohjaa myös maksamisen kehittymistä. Verkkokaupan kasvun sekä mobiiliteknologian kehityksen myötä maksusovellusten ja maksamisen välineiden kirjo on laajentunut merkittävästi viime vuosina ja rahavirtojen seuraaminen on vaikeutunut. Tämä kehitys jatkuu myös tulevaisuudessa, mikä näkyy lainsäädännön jatkuvana kehittämistarpeena. Kansainvälistä

yhteistyötä edellyttävä lainsäädäntötyö etenee usein kuitenkin hitaasti: Keväällä 2023 Euroopan Parlamentti hyväksyi vuodesta 2020 asti valmistellun lakialoitteen kryptomaksujen jäljittämiseksi ja rahanpesun estämiseksi sekä valvonnan ja kuluttajansuojan yhdenmukaistamiseksi (MiCA).

Verohallinnon kannalta merkittävä muutostrendi on yritysverotuksen kansainvälistyminen: Arvonlisäveroraportoinnin modernisointi EU:ssa on käynnissä ja myös rekisteröityminen on muuttumassa. EU:n komission helmikuussa antama ehdotus *VAT in the Digital age* (ViDA) on suurin yksittäinen muutosehdotus ALV-direktiiviin 30 vuoteen. Toteutuessaan direktiivi tarkoittaisi merkittäviä muutoksia EU:ssa B-to-B kauppaa käyvien yritysten laskutukselle ja raportoinnille.

Tekoälystä ja uusien teknologioiden hyödyntämisestä toivotaan apua myös julkisen hallinnon tehokkuuden kasvattamiseen. Hallitusohjelman toteuttamista digitalisaation, robotisaation ja tekoälyn hyödyntämisessä koko yhteiskunnassa ja julkisessa hallinnossa ohjaa yhteiskunnan uudistamisen ministeriryhmä.

Tulevaisuudessa turvallisuuteen liittyvät haasteet lisääntyvät edelleen tekoälyn ja kvanttiteknologian kehittymisen myötä. Digitaalisen toimintaympäristön uhat edellyttävät tieto- ja kyberturvallisuuden lisäksi varautumisen kehittämistä sekä tietoturvan ja tietosuojan parantamista julkisen hallinnon kriittisillä alueilla. Palvelunestohyökkäykset huoltovarmuuden kannalta kriittisiin yhtiöihin esimerkiksi pankki-, energia- ja tietoliikennealalla ovat lisääntyneet, samoin tietojen kalastelu ja huijausyrietykset.

Väestön ikääntyminen heikentää yhä voimakkaammin huoltosuhdetta ja kasvuedellytyksiä sekä lisää julkisia menoja. Iäkkään vanhusväestön määrä kasvattaa eläkemenojen lisäksi lähivuosisikymmeninä hoiva- ja terveysmenoja, joiden rahoittamiseksi nykyinen kokonaisveroaste ei tulevaisuudessa riitä.

Samaan aikaan kun työikäinen väestö supistuu, vihreän siirtymän läpivieminen, kasvava globaali kilpailu ja turvallisuusympäristön muutos edellyttävät merkittäviä julkisia investointeja. Julkista taloutta heikentää myös Suomen valtion korkomenojen kasvaminen. Julkiseen talouteen kohdistuu lisäksi muita paineita, jotka johtuvat mm. hyvinvointialueiden aloitukseen liittyvistä kustannuksista.

Edellä mainittuihin haasteisiin vastaamiseksi, Petteri Orpon hallitus käynnisti syksyllä 2023 julkisen talouden sopeutustoimien valmistelut. Hallitusohjelma sisältää useita merkittäviä muutoksia, jotka toteutuessaan vahvistavat julkisen talouden rahoitusasemaa. Tällaisia muutoksia ovat erityisesti suorat leikkaukset menoihin ja etuuksiin sekä sosiaaliturvaetuuksien indeksikorotusten jäädyttäminen. Julkista taloutta pyritään vahvistamaan myös valtionhallinnon tuottavuusohjelmalla, jolla tavoitellaan n. 240 milj. euron säästöä vuoden 2027 tasolla.

Verohallinto kohtaa työnantajana samoja muutoksia kuin muutkin työnantajat Suomessa. Osaavasta työvoimasta on pulaa, eläköityminen jatkuu nopeana ja osaamistarpeet muuttuvat teknologisen kehityksen myötä. Verohallinto kilpailee muiden yritysten kanssa erityisesti digitaalisuuden hyödyntämisen, pilviteknologian ja kyberturvallisuuden sekä jatkossa myös tekoälyn osaajista. Työtä tehdään yhä enemmän ekosysteemeissä ja hybridityönä, mikä vaatii sekä esimiehiltä että työntekijöiltä uudenlaista osaamista, uusien toimintamallien käyttöönottoa sekä kykyä sopeutua muuttuviin toimenkuviin.

Pandemian myötä etätyö yleistyi julkisessa hallinnossa ja virkamatkustaminen kotimaassa on vähentynyt. Lisääntynyt etätyö, sähköinen asiointi ja yhteiskäyttöiset tilat vähentävät valtion tilatarpeita entisestään tulevina vuosina. Toisaalta yhteiset tilat helpottavat viranomaisien välistä yhteistyötä sekä poikkihallinnollista kehittämistä.

2 VEROHALLINNON TULOSSOPIMUSMITTARISTO

Valtiovarainministeriön hallinnonalan strategista suunnittelua ohjaavat hallitusohjelma ja VM:n strategiset linjaukset. Virastojen kanssa laadittavat tulossopimukset perustuvat virastojen strategioiden toimeenpanoon ja ministeriön asettamiin vaikuttavuus- ja tuloksellisuustavoitteisiin. Tavoitteet sovitaan vuosittaisessa toiminnan- ja taloudensuunnitteluprosessissa.

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisissä vuosittaisissa tulossopimuksissa esitetään sopimusvuotta koskevat tulossopimusmittarit tavoitearvoineen sekä sopimusvuotta seuraavien kolmen vuoden ennakkolliset tavoitteet. Kunkin vuoden joulukuussa julkaistaan seuraavaa kalenterivuotta koskeva tulossopimus. Taulukkoon 1 on koottu tämän asiakirjan valmisteluvaiheen mukainen tulossopimusmittareiden ja niiden tavoitteiden tilanne. Vahvistetut tulossopimukset löytyvät Verohallinnon verkkosivuilta seuraavasta osoitteesta:

https://vero.fi/tietoa-verohallinnosta/verohallinnon_esittely/toiminta/vastuullisuus/verohallinnon_tulosohjausasiakirja/

Taulukko 1. Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisen tulossopimuksen 2024 mittaristo ja tavoitteet (valmistelun tilanne 12.10.2023)

Mittari	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Ennuste/ toteuma 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
Oikea-aikaisesti maksettujen verojen osuus (%)	93	≥ 93	93	≥ 93	≥ 93	≥ 93	≥ 93
Uusien verovelkojen osuus verovelkojen kokonaismäärästä (%)	32	≤ 35	≤ 35	≤ 35	≤ 35	≤ 35	≤ 35
Oikea-aikaisesti saatujen veroilmoitusten osuus	92,4	uusi mittari	≥ 92,4	≥ 92,4	≥ 92,4	≥ 92,4	≥ 92,4
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä valvonta on tehokasta (%)	91	≥ 80	ei saatavilla	≥ 80	≥ 80	≥ 80	≥ 80
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä Verohallintoon voi luottaa (%)	91	≥ 90	ei saatavilla	≥ 90	≥ 90	≥ 90	≥ 90
Sähköisten verokorttimuutosten osuus (%)	77	≥ 76	74	≥ 76	≥ 76	≥ 76	≥ 76
Sähköisten tuloveroilmoitusten osuus, henkilöasiakkaat (%)	89	≥ 88	91	≥ 88	≥ 88	≥ 88	≥ 88
Nettomenojen suhde bruttoverotuloihin (%)	0,42	< 0,6	< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
Ennakkoratkaisujen kustannusvastaavuus	55	55...65	Ei saatavilla	55...65	55...65	55...65	55...65
Suunnittele mattomat käyttökatkot sähköisessä asiointissa (päivää)	0	0	1	0	0	0	0
Puhelinasiointin sujuvuus, verokorttipuheluiden vastausprosentti	76	75...80	> 75	75...80	75...80	75...80	75...80
Puhelinasiointin sujuvuus, muiden kuin verokorttipuheluiden vastausprosentti	82	78...82	> 78	78...82	78...82	78...82	78...82
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, henkilöasiakkaat (%) tekstiviestikysely	93	≥ 90	93	≥ 90	≥ 90	≥ 90	≥ 90
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, yritysasiakkaat (%) tekstiviestikysely	88	≥ 85	87	≥ 85	≥ 85	≥ 85	≥ 85
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, kaikki (%) tekstiviestikysely	91	≥ 88	91	≥ 88	≥ 88	≥ 88	≥ 88
Verotuspäätösten pysyvyys (HAO) (%)	90	≥ 85	ei saatavilla	≥ 85	≥ 85	≥ 85	≥ 85
Työtyytyväisyys (VMBaro, asteikko 1-5)	3,77	≥ 3,7	3,78	≥ 3,7	≥ 3,7	≥ 3,7	≥ 3,7
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	10,5	≤ 9,0	≤ 9,0	≤ 8,5	≤ 8,5	≤ 8,5	≤ 8,5
Johtajuusindeksi (VMBaro, asteikko 1-5)	3,66	≥ 3,60	3,69	≥ 3,6	≥ 3,6	≥ 3,6	≥ 3,6
Yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä (VMBaro, asteikko 1-5)	4,15	≥ 4,1	4,16	≥ 4,1	≥ 4,1	≥ 4,1	≥ 4,1
Strateginen henkilöstösuunnittelu (itsearviointi 1-5)		4,5		5	5	5	5
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta (VMBaro 4.1, asteikko 1-5)	4,04	≥ 4,0	4,03	≥ 4,0	≥ 4,0	≥ 4,0	≥ 4,0
Työnantajakuva ja arvot (VMBaro, asteikko 1-5)	4,08	≥ 4,00	4,11	≥ 4,0	≥ 4,0	≥ 4,0	≥ 4,0

3 KEHITTÄMINEN SUUNNITTELUKAUDELLA 2024-2028

Vuosina 2024–2028 Verohallinnon kehityssuunnitelman rungon muodostavat mittava joukko lainsäädäntöhankkeita sekä pakolliset teknologiahankkeet, kuten GenTax-tietojärjestelmän versiopäivitys ja verotuksen pilvisiirrot suunnittelukauden lopulla. Strategisen kehittämisen osalta suunnittelukauden painopisteitä ovat henkilöstöressurssien vapauttaminen vaikuttavampaan tekemiseen, Yrityksen digitalous -hanke, ennakkoperinnän uudistaminen sekä digitalisaatiota ja läpinäkyvyyttä edistävät hankkeet ja muut hallitusohjelmasta suunnittelukaudelle nousevat kehityskohteet. Asiakasratkaisujen ja -palveluiden kehittämistä jatketaan asiakasryhmäkohtaisten tavoitetilojen pohjalta.

Harmaan talouden torjuntatyöstä kerrotaan tarkemmin viranomaisten yhteisellä [harmaan talouden verkkosivuilla](#).

3.1 Kehittämisen resurssien kohdentuminen

Suunnittelukaudella kehittämisresurssit kohdistuvat strategisiin tavoitealueisiin karkeasti jaoteltuna taulukon 2 mukaisesti. Jaottelun pohjana ovat Verohallinnon strategisten tavoitteiden seurannassa käytetyt tavoitealueet, joiden kautta suunnitellut kehittämistoimenpiteet voidaan kytkeä luontevasti johdon asettamiin tavoitteisiin ja seurannan mittareihin.

Taulukko 2. Kehittämisresurssien kohdentuminen eri tavoitteisiin (4.10.2023 tilanteen mukainen)

Kehittämisen tavoitealueet		Muutoskohteita per tavoite / kpl 2024–2028	Tavoitealueen osuus (%)
			Vuoden 2024 kehittämisen resurssien jakauma
Asiakaskokemus ja veromyönteisyys	Asiainnin helppous ja palvelutaso	53	13,1 %
	Asiakaskokemus	14	7,6 %
	Asiakaskysyntä	2	0,7 %
Verotuksen vaikuttavuus	Verokertymä	12	4,1 %
	Vaikuttavuus	36	10,3 %
Tuotteet ja prosessit	Toimintavarmuus*	65	22,1 %
	Tehokkuus	48	17,2 %
	Vastuullisuus	1	0,7 %
Työntekijäkokemus	Työntekijäkokemus	13	4,8 %
	Henkilöstösuunnittelu	1	0,7 %
	Osaaminen ja henkilöstörakenne	1	0,7 %
Muu tavoite **		37	17,9 %
YHTEENSÄ		283	100 %

* Sisältää pakolliset lainsäädäntömuutokset, ** Toiminnan kehittämiseen liittyviä muutoskohteita

Verohallinto tavoittelee kehittämistoimenpiteillä toimintavarmuuden turvaamisen ja ydintoiminnan tehokkuuden lisäksi verotuksen vaikuttavuutta ja laatua, asiainnin helppoutta, palveluiden saavutettavuutta, asiakastyytyväisyyttä ja veromyönteisyyttä sekä hyvää työntekijäkokemusta. Pidemmän tähtäimen tavoitteena on vähentää asiointitarvetta, kun verotus sulautuu osaksi asiakkaiden toimintaa.

Kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään Verohallinnon eri yksiköiden laaja-alaista osaamista sekä muun muassa asiakasrajapinnasta saatavaa tietoa.

3.2 Pakolliset ulkoa tulevat muutokset

Suunnittelukaudelle ajoittuvat ulkoa tulevat pakolliset muutokset, kuten lainsäädäntömuutokset, toteutetaan lain mukaisesti suunnitellussa aikataulussa ja ne priorisoidaan muiden kehittämisten edelle. Verohallinnon kehityssuunnitelmia päivitetään rullaavasti, sillä uusia pakollisia muutoksia tulee yleensä pitkin vuotta ja toisaalta joidenkin muutosten valmistelu saatetaan lopettaa tai keskeyttää erilaisten syiden vuoksi.

Tällä hetkellä (lokakuu 2023) suunnittelukaudelle 2024–2028 tiedossa olevat, työmäärältään ja/ tai vaikutuksiltaan merkittävimmät lainsäädäntöhankkeet on lueteltu alla.

PAKOLLISET MUUTOKSET	AJANKOHTA
1. Positiivinen luottotietorekisteri <ul style="list-style-type: none"> – Suunnitellaan, toteutetaan ja otetaan käyttöön keskitetty positiivisten luottotietojen rekisteri. – Rekisterin perustaminen on yksi hallitusohjelman kansalaisten ylivelkaantumisen torjuntaan tähtäävistä hankkeista. 	2021–2026
2. Verotustietojen julkisuuden laajentaminen <ul style="list-style-type: none"> – Harmaan talouden ohjelma: tulo- ja kiinteistöverotuksen oikaisutietojen julkaiseminen. 	2022–2024
3. Ryhti (rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttöönotto verotuksessa) <ul style="list-style-type: none"> – Korvataan nykyisiä rajapintoja keskitetyn ratkaisun tarjoamilla palveluilla kiinteistöverotuksen ja tietoluovutusten tarpeisiin 	2024–2025
4. Automaatiopäätöksiä koskevan lain ja ATK-erityislain lainsäädäntövaatimusten käyttöönotto <ul style="list-style-type: none"> – Muutoksella toimeenpannaan automaattista päätöksentekoa koskevat lakimuutokset. – Asiakkaiden päätöksille lisätään ilmoitus automaattisesta päätöksenteosta ja kerrotaan missä kyseisen ratkaisun tehnyttä automaattista toimintaprosessia koskeva käyttöönottopäätös on nähtävillä. 	2022–2024
5. Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistus <ul style="list-style-type: none"> – Muutoksella korjataan kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. – Uudistus muuttaa merkittävästi kiinteistöveron toimittamista. 	2024–2027
6. Kansainvälisen tuloverotuksen uudistaminen (OECD pilarit I ja II) <ul style="list-style-type: none"> – Pilari I - Verotusoikeuden uudelleen allokointi valtioiden välillä – Pilari II - Globaali minimiverotus – Uudistuksella ratkaistaan talouden digitalisoitumisesta aiheutuvia verotuksen haasteita (monikansallisten konsernien liike-tulon verotusoikeuden osittainen uudelleen allokointi valtioiden kesken sekä yhteisöjen globaali minimiverotus) – Uudistus tuo Verohallinnolle uusia tehtäviä ja lisää nykyisten toimintojen toiminnallisia vaatimuksia. 	2022–2025
7. Kansainväliset tietojenvaihdon ja yritysverotuksen uudistukset <p><u>1. Kansainväliset tietojenvaihdon uudistukset:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Alustatalous DAC7 – DAC8: virtuaalivaluutat ja e-money ja OECD:n CRS:n muutokset – VIDA - ALV:n tiedonvälityksen ja ilmoittamisen uudistus <p><u>2. Kansainväliset yritysverotuksen uudistukset:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – OECD:n Suuryritysten kv-tuloverotuksen uudistaminen – SME (pk-yritysten) Alv:n asteittaisesta alarajahuojennuksesta luopuminen – EMCS 4.2.-lakimuutokset direktiivien myötä 	2022–2028

8. Ensisijainen digitaalisuus <ul style="list-style-type: none"> - Otetaan käyttöön ensisijaisen digitaalisuuden muutokset - Vaikutukset ensimmäisenä asiakkaille toimitettavaan kirjepostiin 	2025–2027
9. Verohallinnon toimitilamuutokset 2030 <ul style="list-style-type: none"> - Valtion toimitilastrategian mukaisesti yhteisiin työympäristöihin siirrytään noin 20 suurimmalla paikkakunnalla vuosina 2023–2030 - Palvelu- ja toimipaikkaverkkouudistuksen toteutusta edistetään myös vaiheittain ns. toimeenpanoalueittain vuosien 2023–2030 välillä 	2023–2030

3.3 Toimintavarmuutta ylläpitävät teknologiset muutokset

Kehittämistoimenpiteiden tavoitteena on turvata verotuksen toimittaminen ja palveluiden häiriöttömyys, parantaa tehokkuutta sekä varmistaa toiminnan valtakunnallinen yhdenmukaisuus ja laadukkuus.

MUUTOSKOHDE	AJANKOHTA
1. Puhelinjärjestelmän toimittajan kilpailutus <ul style="list-style-type: none"> - Puhelinjärjestelmän sopimuksen päättymisen myötä tulee ajankohtaiseksi sen kilpailuttaminen ja mahdollinen järjestelmän vaihto 	2024–2026
2. Konesalin toimittajan vaihto ja kilpailutus <ul style="list-style-type: none"> - Pilvisiirron siirtymisen myötä tulee ajankohtaiseksi konesalin mahdollinen siirto 	2024–2027
3. Verotuksen Gentax-valmishohjelmiston seuraava versionvaihto <ul style="list-style-type: none"> - ohjelmointikielen päivitys, joka turvaa jatkuvuuden. C#:iin siirtyminen helpottaa koodarien rekrytointia - uusia teknisiä ja toiminnallisia ominaisuuksia saadaan käyttöön, mm. asiakas-, tili- ja kausitason yhteenvetonäytöt, parempi tuki kapasiteetin optimointiin pilviympäristössä, OmaVeron navigaatioon pieniä parannuksia 	2027
4. Tulorekisterin käyttövarmuuden turvaaminen <ul style="list-style-type: none"> - Tavoitteena on turvata ja varmistaa tulorekisterin perustoiminnan palvelujen toiminnallisuus, mahdollistaa tulotietojärjestelmän uusien laajennusten käyttöönottoedellytykset sekä turvata rekisterin perustoiminnan hallittavuus myös tulotietojärjestelmään tavoiteltujen uusien laajennusten jälkeen. - Kehitetään kansallisen tulorekisterin keskitettyjä rekisteripalveluita - Muutos mahdollistaa tulorekisterin reaaliaikaisen käytettävyyden asiakastarpeiden mukaisesti. - TE24 uudistus 	2022–2026
5. Verotuksen pilvisiirrot <ul style="list-style-type: none"> - Kasvatetaan pilvioperoinnin kypsyyttä ja tehokkuutta hankkimalla kumppani pilviympäristön operointiin - Verohallinnon pilvi-strategian mukaisesti tietojärjestelmien palvelimet siirretään pilviympäristöön - Pilviympäristöön siirtyminen parantaa toimintavarmuutta ja tietoturvallisuutta sekä mahdollistaa kapasiteetin joustavan käytön. - Hallinnoinnin ja valvonnan muutokset: pilvipalveluiden toteuttamisen ja ylläpidon yhtenäisyyden, tehokkuuden ja laadun kehittäminen 	2027–2028

3.4 Merkittävimmät strategiset muutoskohteet

Verohallinnon strateginen kehittäminen suunnittelukaudella 2024–2028 painottuu seuraavien tavoitekokonaisuuksien edistämiseen:

MUUTOSKOHDE	AJANKOHTA
1. Henkilöstöressurssien vapauttaminen vaikuttavampaan tekemiseen <ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan automaattioratkaisuilla ja prosessien muutoksilla siirtymä, jossa vähennetään vuosittain toistuviin tehtäviin käytettävää pakollista henkilötyötä verotuksen vaikuttavuuspohjaisen eli ohjaus- ja valvontasuunnitelman mukaisen työn työmäärän lisäämiseksi 	2022–2027
2. Yrityksen digitalous (TEM/PRH-vetoinen hanke) <ul style="list-style-type: none"> Yrityksen taloushallinnon digitalisaatiokehityksen tukeminen Yksinkertaistettu viranomaisraportointi on mahdollistettu ja tekniset edellytykset ovat olemassa Tiedot verotusta varten saadaan yritysten tietojärjestelmistä rakenteisessa, standardissa yhteensopivassa muodossa. Verosäännöt ovat osa asiakkaiden järjestelmiä, jolloin tiedon oikeellisuus varmistetaan osittain jo tiedon lähteellä Reaaliaikatalouden (RTE) kehityskohteet (verkkolasku, e-kuitti, veroraportointi) 	2022–2026
3. Henkilöiden ennakkoperinnän uudistaminen <ul style="list-style-type: none"> Verokortti voimaan 1.1., peruslaskenta ajantasaisemmilla tiedoilla Ensisijaisesti sähköinen asiakkuus eli verokortti vain sähköisenä Suorituksen maksajalle velvollisuus hakea ennakonpidätystiedot sähköisesti (pakollisuus voidaan tarvittaessa toteuttaa vaiheittain) Viranomaisaloitteinen veroprosenttiehdotus voimaan automaattisesti, jos asiakas ei reagoi saamaansa muutosehdotukseen määräajassa (ns. passiivinen hyväksyntä) Selvitetään, onko vuosittaisen peruslaskennan tekeminen ja perusverokorttien muodostaminen kaikille asiakkaille välttämätöntä ja miten sen yksinkertaistaminen olisi mahdollista = Selvitetään, miten asiointia pystytään helpottamaan ja asiakaskysyntää vähentämään 	2023–2028

3.5 Muut strategiset muutoskohteet

Alla on lueteltu merkittävimmät muut strategiset muutoskohteet, joita edistetään edellisessä luvussa kuvattujen muutoskohteiden rinnalla.

MUUTOSKOHDE	AJANKOHTA
1. Kuolinpesän asioinnin helpottaminen <ul style="list-style-type: none"> Kuolinpesien asioiden hoitamista helpottavien prosessivaiheiden digitalisoimisen edistäminen ja digitaalisten ratkaisujen kehittäminen yhdessä muiden viranomaisten ja palveluorganisaatioiden kanssa Kuolinpesien sähköisen asioinnin mahdollistaminen Sähköinen perukirja mahdolliseksi 	2024–2027
2. Yrittäjän elämän helpottaminen <ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena on madaltaa kynnyksiä yritystoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen keventämällä yrittämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa ja selkeyttämällä esimerkiksi kevytyrittäjää koskevaa lainsäädäntöä. Tarkoituksena on myös helpottaa yritystoiminnan muutostilanteissa toimimista. Sivutoimista/ pienimuotoista yrittäjyyttä harjoittavan asiakkaan tuloverotuksen hallinnolliset velvoitteet ovat toiminnan laajuuteen nähden kohtuullisia. 	2023–2026

<ul style="list-style-type: none"> - Yritystoiminnan aloittaminen, keskeyttäminen ja lopettaminen ovat asiakkaille selkeitä toimia, ja ymmärtämättömyydestä johtuvat sanktiot vähenevät. - Muutoksen avulla pyritään suhteellistamaan yrittäjän velvoitteet suhteessa liiketoiminnan laajuuteen 	
<p>3. Maksamisen uudistus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Helpotetaan asiakkaiden verojen maksamista ja yksinkertaistetaan maksujen käyttöä 	2024–2026
<p>4. Reaaliaikaiset tietoluovutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uudistetaan tietoluovutusjärjestelmä vastaamaan voimassa olevia säädöksiä. Muutetaan osa nykyisistä tietopalvelun eräkyselyratkaisuista kansalliseen palveluyälyään perustuviksi reaaliaikaisiksi palvelurajapintaratkaisuiksi. 	2022–2024
<p>5. Verotuksen integroiminen liiketoimintaan ja taloustiedon läpinäkyvyyden lisääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartoitetaan työnantajuuteen liittyviä haasteita, liiketoimintaympäristöä sekä elinkaarta. Ohjataan työnantajuutta kokonaisuutena, joka huomioi asiakkaiden asiointi- ja palvelutarpeet sekä Verohallinnon ohjauksen ja valvonnan tarpeet. - Edistetään verolaskelmien muodostumista automaatiossa osana kirjanpidosta laadittua tilinpäätöstä - Edistetään veronjalanjäljen ja verokäyttätymisen kuvaamista sekä niiden vaihtoehtoisia toteuttamisen mahdollisuuksia 	2023–2028
<p>6. Automatisaatio ja tekoälyn hyödyntäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Selvitetään ja kokeillaan miten tekoälyä ja automatisaatiota voidaan hyödyntää Verohallinnon palvelutuotannossa - Edistetään niitä kohteita missä, muutokset tehostavat toimintaa ja parantavat asiakaskokemusta 	2024–2027
<p>7. Tehtäväroolien ja osaamisen uudistaminen verotuksessa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parannetaan verotuksen tehokkuutta, laatua ja osaamisen kehittymistä yhtenäistämällä tehtävärooleja eheiksi kokonaisuuksiksi, - Virkailijoiden osaamista laajennetaan ja oppimista tuetaan vastaamaan uusien tehtäväroolien vaatimuksia 	2021–2027
<p>8. Henkilöstöjohtamisen ja työntekijäkokemuksen kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstöjohtamista kehitetään henkilöstöjohtamisen strategisten päämäärien kautta. - Työntekijäkokemus tunnustetaan ja huomioidaan osana työnantajan toimintoja ja päätöksentekoa. Työntekijäkokemuksen johtaminen on tunnustettu strategiseksi kyvykkyydeksi ja sen kehittämiseksi asetetaan tavoitteet. 	2023–2027

4 VEROHALLINNON VOIMAVARAT

4.1 Viraston käytettävissä olevat resurssit

4.1.1 Yhteenveto verotustoiminnan kehysuunnitelmasta

Kehyskauden alussa painottuvat pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteet sekä Verohallinnon toiminnan menotason sopeuttaminen voimassa olevan kehystason mukaiseksi. Peruslaskelmatasossa on huomioitu kiinteistöverotuksen arvostamisuudistuksen käyttöönotto vuodelle 2026. Aiemmat kehyskaudelle tehdyt teknisten muutosten varaukset on jouduttu purkamaan, mm. varaukset Gentax-valmisohjelmiston versionvaihtoon sekä hankintalain uudelleen kilpailuttamisiin (konesalitoimittaja- ja puhelinjärjestelmätoimittajavaihdot).

Kehysuunnitelmassa huomioitu mm. seuraavat muutokset:

- kiinteistöverotuksen arvostamisuudistuksen käyttöönotto
- luonnollisten henkilöiden ennakkoperinnän uudistus
- maksuviitteen käytön uudistus
- pysyväissäilytystä vaativien asiakirjojen arkistointi
- valtion toimitilastrategian tavoitteen mukainen toimistotilatehokkuus

Merkittävien toiminnan tehostamiseen liittyvien vaatimusten vuoksi peruslaskelmassa on huomioitu toiminnan menotason sopeuttaminen kehystason mukaiseksi. Rahoituskäsittelyjen keskeneräisyydestä johtuen uuden hallitusohjelman tavoitteisiin painottuvia kehittämistoimenpiteitä ei ole sisällytetty kehysuunnitelmassa peruslaskelmaan, vaan ne on koottu erilliseen kehittämislaskelmaan.

Kehyskauden alussa siirtomäärärahataso on noin 71 M€ ja vuoden 2024 lopussa noin 44 M€, mutta jo tehtyjen päätösten jälkeen lähes kaikki rahoitus on kohdistettu vahvistettuihin tavoitteisiin. Vuonna 2028 siirtomäärärahataso jää alle tavoitteellisen tason (alle 8–10 % nettomenoista).

Taulukko 3. Verotustoiminnan kehysuunnitelma vuoteen 2028 asti (tilanne 12.10.2023)

Mom. 28.10.01 Verotustoiminta	2022 Tot.	2023 Arvio	2024 TAE	2025 TTS	2026 TTS	2027 TTS	2028 TTS
Nettomenot (milj. €) ¹⁾	427,1	460,5	454,3	441,4	429,1	427,6	424,8
Myönnetty määräraha (milj. €)	410,7	411,7	427,1	424,2	422,3	422,4	422,2
Siirtomääräkanta (31.12.)	119,8	71,1	43,9	26,8	20,0	14,8	12,2
Henkilötyömäärätarve (Htv)	5 027	5 120	5 076	4 912	4 743	4 743	4 743
VM TUSO-HTV-tavoite (Htv) ²⁾	5 027	5 127	5 080	4 916	4 747	4 747	4 747

1) Verotustoiminnan sisäinen kehysraami perustuu JTS 2025-2027 päätökseen (VN 9.10.2023) ja vuosien 2025–2028 kehusehdotuksen peruslaskelman esityksiin

2) TUSO-HTV-tavoitteessa on huomioitu korottavasti Tulorekisteriyksikön palvelutarpeet Verohallinnon muista yksiköistä ostopalveluna (vuodesta 2024 alkaen tasolla 4 htv/vuosi, aiemmin suunnittelun oletustasona 20 htv/vuosi).

Kehyskaudelle suunnitellut keskeiset kehittämistoimenpiteet ja uudistukset:

1. Esitykset Verohallinnon tehtäviin ja/tai toimivaltaan liittyen

- Harmaan talouden selvitysyksikön toimialan laajentaminen 1.1.2025 alkaen
- Todisteiden turvaaminen Verohallinnon verotarkastuksessa 1.1.2026 alkaen

2. Esitykset hallitusohjelman tavoitteisiin liittyen

- Digitalisaation esteiden poistaminen ja tietosuojalainsäädännön uudistaminen, osallistuminen lainsäädäntövalmisteluun 2024–2026
- Henkilöasiakkaiden ennakkoperinnän uudistus 2025–2027
- Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistus 2026

- Verotuksen maksuviitteen käytön uudistus 2026

3. Esitykset hallitusohjelman tuottavuusohjelmaan liittyen

- Oletusarvoisen digitaalisuus, osallistuminen lainsäädännön valmisteluun 2024–2026
- Oletusarvoinen digitaalisuus verotuksessa (esitys myöhemmin)
- Tekoälyn käyttöönotto Verohallinnossa / Selvitys- ja kartoitusvaihe 2025
- Tekoälyn käyttöönotto verotuksessa (esitys myöhemmin)

4. Esitykset Verohallinnon osallistumisille ekosysteemikehittämissiin liittyen

- Läheisen kuoleman asioiden helpottaminen, osallistuminen kansallisen ratkaisun edistämiseen 2024–2026
- Perintöverotuksen digitalisointi Verohallinnossa
- Yrityksen digitalous ja YD-hanke, osallistuminen kansallisen ratkaisun edistämiseen (rahoitustarve hankkeen jatkaessa v. 2024 jälkeen)

Edellä mainittuihin uudistuksiin voidaan sitoutua vasta myönteisiin rahoituspäätöksiin perustuen, eikä Verohallinto ole tehnyt näiden osalta rahoitusvarauksia.

4.1.2 Yhteenveto tulorekisteritoiminnan kehysuunnitelmasta

Tulorekisteritoiminnan vuosittainen perusrahoitustaso on noin 17,5 M€ per vuosi sisältäen 82 htv:n oman henkilön henkilöstömenot. Perustoiminnan rahoitustasossa on huomioitu vuosittaisten pakollisten lainsäädäntö- ja sidosryhmämuutosten lisäksi vain sellainen pienkehitys, johon ei voida hakea erillisrahoitusta. Lisäksi peruslaskelmaan sisältyvät seuraavien erillisrahoitusta saaneet investointihankkeet:

- 1) Sähköisen asioiden identiteetinhallintamuutokset kansalliseen tulorekisteriin (LTA II 2022): Jäissä. Sisältää kansallisen henkilötunnusuudistuksen edellyttämät muutokset.
- 2) 7,13 M€ Tulorekisterin käyttövarmuuden turvaaminen (TA 2023, JTS 2024-2027): Sisältää alustarakaisun teknologiauudistuksen ja TE 2024-käyttöönoton vaikutukset.

Tulorekisteriin on ehdotettu useita uusia muutoksia kuten tulorekisterin tietojen oikeellisuuden ja vastuiden uudelleen arviointi, tietojen korjaamisen kokonaisuudistus sekä sosiaaliturvan kokonaisuudistus. Näiden osalta kehysuunnitelmassa ei ole tehty rahoitusvarauksia, vaan näiden osalta rahoitusta haetaan aina muutoksen poliittisten päätöskäsittelyihin perustuen.

Taulukko 4. Tulorekisteritoiminnan kehysuunnitelma vuoteen 2028 asti (tilanne 12.10.2023)

Mom. 28.10.03 Tulorekisteritoiminta	2022 Tot.	2023 Arvio	2024 TAE	2025 TTS	2026 TTS	2027 TTS	2028 TTS
Nettomenot (milj. €) ¹⁾	14,9	17,4	23,6	20,4	18,3	17,5	17,5
Myönnetty määräraha (milj. €) ³⁾	16,7	17,5	20,9	19,1	17,6	17,5	17,5
Siirtomääräkanta (31.12.)	6,6	6,6	4,0	2,7	2,0	2,1	2,1
Henkilötyömäärätarve (Htv)	60	82	82	82	82	82	82
VM TUSO-HTV-tavoite (Htv) ²⁾	64	69	80	80	80	80	80

1) Tulorekisteritoiminnan sisäinen kehysraami perustuu JTS 2025-2027 päätökseen (VN 9.10.2023) ja vuosien 2025–2028 kehysuudistuksen peruslaskelmalinjauksiin.

2) TUSO-HTV-tavoitetasoa alentaa tulorekisteritoiminnan palvelutarve Verohallinnon muista yksiköistä ostopalveluna

3) Määrärahatasossa on huomioitu erillisrahoitusta saaneista hankkeista Sähköisen identiteetinhallinnan muutokset tulorekisteriin ja Tulorekisterin käyttövarmuuden turvaaminen.

4.1.3 Yhteenveto positiivisen luottotietorekisteritoiminnan kehysuunnitelmasta

Tulorekisteriyksikkö on uuden perustettavan ja käyttöönotettavan positiivisen luottotietorekisterin rekisterinpitäjä. Tehtävä on uusi perustehtävä Verohallinnolle.

Positiivisen luottotietorekisteritoiminnan vuosittainen perusrahoitustaso on vuosien 2024–2026 siirtymäkauden jälkeen noin 17,5 M€ per vuosi vuodesta 2027 alkaen sisältäen 63 htv:n oman henkilön henkilöstömenot. Perustoiminnan rahoitustasossa on huomioitu vuosittaisten pakollisten lainsäädäntö- ja sidosryhmämuutosten lisäksi vain pienkehitys, johon ei voida hakea erillisrahoitusta.

Kehysehdotuksen erillisessä kehittämisselkessä on haettu erillisrahoitus taloyhtiölainojen osakastietojen käyttöönnottoon (HTJ-tiedot) liittyen, ja siksi esitystä ei ole huomioitu peruslaskelmassa.

Taulukko 5. Positiivisen luottotietorekisterin kehysuunnitelma vuoteen 2028 asti (tilanne 12.10.2023).

Mom. 28.10.03 Positiivinen luottotietorekisteritoiminta	2022 Tot.	2023 Arvio	2024 TAE	2025 TTS	2026 TTS	2027 TTS	2028 TTS
Nettomenot (milj. €) ¹⁾	-	0,7	12,1	17,2	17,3	17,4	17,4
Myönnetty määräraha (milj. €) ³⁾	-	1,8	1,6	17,0	17,5	17,5	17,5
Siirtomääräkanta (31.12.)	-	1,1	1,0	1,4	1,6	1,6	1,7
Henkilötyömäärätarve (Htv)	-	10	49	61	63	63	63
VM TUSO-HTV-tavoite (Htv) ²⁾	-	10	48	50	61	61	61
Maksullisen toiminnan tulot (tuloutus valtiolle 100 %)	2022 Tot.	2023 Arvio	2024 TAE	2024 TAE	2026 TTS	2027 TTS	2028 TTS
Mom. 12.28.14 ⁴⁾	-	-	6,1	9,8	10,8	11,3	11,3

1) Positiivisen luottotietorekisteritoiminnan sisäinen kehysraami perustuu JTS 2025-2027 päätökseen (VN 9.10.2023) ja vuosien 2025–2028 kehusehdotuksen peruslaskelmalinjauksiin.

2) TUSO-HTV-tavoitetasossa on huomioitu alentavasti tulorekisteritoiminnan palvelutarve Verohallinnon muista yksiköistä ostopalveluna

3) Määrärahasuhteessa on huomioitu erillisrahoitusta saanut Henkilötunnusudistus -hanke.

4) Määrärahatarve on huomioitu ilman maksullisen toiminnan tuloja, koska ne tuloutetaan kokonaisuudessaan valtiolle

4.1.4 Yhteenveto positiivisen luottotietorekisterin investointihankkeesta

Positiivisen luottotietorekisterin perustoimintaan varautuminen alkoi alkuvuodesta 2023. Suunnitelmien mukaan tuotannossa 1. vaiheen tietojen käyttö alkaa huhtikuun alusta 2024 ja 2. vaiheen vuoden 2026 huhtikuussa. Hanke päättyy 3 kuukauden kuluttua viimeisestä käyttöönotosta (suunnitteluolettamana 30.6.2026).

Rekisterin perustamiseen liittyvä investointihanke sisältää seuraavat vaiheet:

2020–2021 hankinnan valmisteluvaihe ja

– 2021–2026 toteuttaminen ja käyttöönotto sisältäen tuotannon valmistelut

Taulukko 6. Positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeen käyttösuunnitelma (tilanne 12.10.2023)

Mom. 28.10.03 Positiivisen luottotietorekisterin perustaminen	2022 Tot.	2023 Arvio	2024 TAE	2025 TTS	2026 TTS	2027 TTS	2028 TTS
Nettomenot (milj. €) ¹⁾	10,6	14,5	12,2	9,4	4,7	-	-
Myönnetty määräraha (milj. €)	15,7	17,7	10,3	4,5	1,7	-	-
Siirtomääräkanta (31.12.)	6,6	9,8	7,9	3,0	0,0	-	-
Henkilötyömäärätarve (Htv)	39	56	46	36	18	-	-
VM TUSO-HTV-tavoite (Htv) ²⁾	40	54	45	35	18	-	-

1) Positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeessa sisäinen kehysraami perustuu JTS 2025-2027 päätöksen (VN 9.10.2023) ja vuosien 2025–2028 kehusehdotuksen peruslaskelmalinjauksiin.

2) TUSO-HTV-tavoitetasossa on huomioitu alentavasti positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeen palvelutarve Verohallinnon muista yksiköistä ostopalveluna (tasolla 1–2 htv/vuosi v. 2024 alkaen).

Positiivisen luottotietorekisterin toimintamenot hallitaan erillään kansallisen tulorekisteritoiminnan toimintamenoista. Uudistukselle myönnetty kokonaisrahoitus on yhteensä noin 55,8 M€.

4.2 Verohallinnon henkilötyövuosikehitys kehyskaudella

Kehysvalmistelussa Verohallinto on tarkistanut muutokset verotustoiminnan kehyskauden henkilötyön vähimmäisresurssitarpeisiin vuoteen 2028 asti. Henkilötyömäärätavoitteissa on huomioitu uudet tehtävät, osaamisen kehittämisen koulutusohjelma ja Henkilöstöresurssien vapauttaminen vaikuttavampaan tekemiseen -hanke

Tulorekisteriyksikön henkilötyömäärätarpeissa on huomioitu kehyskaudella käyttöön otettavan positiivisen luottotietorekisterin tuotantotoiminnan vaikutukset.

Taulukko 7. Verohallinnon henkilötyötarve vuosina 2022–2028 (tilanne 12.10.2023).

Henkilötyömäärätarve	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Verotustoiminta ¹	5 027	5 127	5 080	4 916	4 747	4 747	4 747
Erillisrekisteritoiminnat ¹	111	165	177	179	163	145	145
josta tulorekisterin perustoimintaan (jatkuva)	68	82	82	82	82	82	82
josta positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen (investointivaihe)	43	73	46	36	18	-	
josta positiivisen luottotietorekisterin perustoimintaan (jatkuva)	-	10	49	61	63	63	63
Verohallinnon henkilötyön tarve yhteensä	5 138	5 292	5 256	5 097	4 912	4 894	4 894
Vuositiedot	-	+154	-36	-159	-185	-18	-
Hankerahoituksella katettu henkilötyömäärä ²	47	63	24	20	20	20	4
josta Tulorekisteriyksikön palveluiden ostot muista Verohallinnon yksiköistä	25	20	4	4	4	4	4
josta harmaan talouden torjuntaohjelma vuosille 2020–2023 vaikutusta	15	21	2	-	-	-	-
josta muiden hankkeiden vaikutusta	7	22	18	-	-	-	-

1) Verotustoiminnan TUSO-HTV-tavoitteessa on huomioitu nostava eränä Tulorekisteriyksikön henkilötyön ostot Verohallinnon muista yksiköistä ostopalveluna vuodesta 2024 alkaen tasolla 4 htv per vuosi. (aiemmin 20 htv per vuosi). Osa erillisrekisteritoimintojen henkilötyötarpeesta katetaan palveluiden ostoina Verohallinnon muista yksiköistä.

2) Vuosien 2021–2024 työtarvetasoon sisältyy myös määräaikaista hankerahoitusta

4.3 Henkilöstöjohtaminen, strateginen henkilöstösuunnittelu ja työntekijäkokemus

Henkilöstöön liittyvät strategiset tavoitekokonaisuudet ovat:

- ihmisten johtaminen
- osaaminen ja henkilöstörakenne sekä
- työntekijäkokemus

Jokaisen tavoitekokonaisuuden pohjalta on määritetty Verohallinnon taktiset muutostavoitteet sekä niitä toteuttavat toimenpiteet. Näihin liittyvät seurantamallit ovat rakentumassa mm. johdon tilannehuoneen kautta.

Hyvällä henkilöstöjohtamisella autamme jokaista verohallintolaista onnistumaan työssään ja saavuttamaan työhönsä liittyvät tavoitteet. Työntekijäkokemusta johdetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Strateginen henkilöstösuunnittelu muodostaa yhteyden Verohallinnon strategian, muuttuvan toimintaympäristön ja strategisen henkilöstöjohtamisen välille.

Jatkuvapäivitetyn strategisen henkilöstösuunnitelman tehtävänä on kuvata Verohallinnon strategian toteuttamiseksi tulevaisuudessa tarvittavat henkilötyömäärät tehtävärooleittain sekä arvioida erot

henkilötyövuositarpeissa nyky- ja tavoitetilan välillä kustannukset huomioiden. Tavoitteena on tuottaa tietoa tehtäviin tarvittavista henkilötyövuosimääristä ja -sisällöistä, ja siten toimia syötteenä henkilöstön osaamisen kehittämisen suunnittelulle ja toimenpiteille.

Jokainen verohallintolainen on kiinnitetty tehtävärooliin, joka kuvaa henkilön tehtäväkokonaisuutta eli kertoo karkealla tasolla mitä henkilö tekee. Verohallinnossa on tunnistettu noin 180 tehtäväroolia, joista noin 120 Verotusyksikössä. Samaan tehtävärooliin voi olla kiinnitettynä henkilöitä useasta yksiköstä. Tällaisia rooleja ovat esimerkiksi ryhmäpäällikkö ja analyytikko.

Strateginen henkilöstösuunnittelu perustuu muun muassa asiakasryhmien ja prosessien tavoitetiloista sekä muista pitkän aikavälin suunnitelmista koottuihin tietoihin, mukaan lukien arvioidut henkilöstömuutokset ja -vaikutukset sekä tunnistetut osaamistarpeet. Suunnittelussa on huomioitu myös henkilöstön laskennallinen eläköityminen sekä Verohallinnon käytössä olevat talouden kehukset. Näiden tietojen pohjalta on arvioitu tulevia kohdennettuja rekrytointitarpeita.

Verohallinnosta jää eläkkeelle merkittävä määrä henkilöitä seuraavan viiden vuoden aikana; laskennallisesti lähes viidennes Verohallinnon nykyisestä henkilöstöstä jää eläkkeelle vuoteen 2028 mennessä. Eläköitymisen haasteena on tunnistaa ja siirtää pitkään kokemukseen perustuva osaaminen uusille työntekijöille. Toisaalta voimakas eläköityminen omalta osaltaan mahdollistaa henkilöstörakenteen muutoksen tavoitetiloja tukevaksi.

Strategista henkilöstösuunnittelua merkittävästi ohjaavina Verohallinnon tavoitteina seuraaville 3–5 vuodelle ovat mm. asioinnin helppous, asiakaskysynnän vähentäminen, verotuksen vaikuttavuuden parantaminen sekä tehokkuuden lisääminen. Lisäksi aleneva henkilötyövuositavoite asettaa strategiselle henkilöstösuunnittelulle omat haasteensa lähitulevaisuudessa.

Tavoitteisiin on vastattu ja niiden vaikutuksia henkilöstörakenteeseen seurataan strategisessa henkilöstösuunnittelussa kahden projektin kautta, jotka ovat *Asiantuntijaosaamisen vahvistaminen* sekä *Henkilöstöresurssien vapauttaminen vaikuttavampaan tekemiseen*.

Asiantuntijaosaamisen vahvistaminen -hankkeen toimesta Verotusyksikköön on vuoden 2023 aikana rekrytoitu yhteensä noin 130 veroasiantuntijaa eri menettelyalueiden koulutusohjelmiin ja tehtäviin. Kyse on merkittävästä lyhyen aikajänteen lisäyksestä, jonka toteuttamiseksi hyödynnetään henkilöstön eläköitymisen säästöjä etupainotteisesti.

Henkilöstöresurssien vapauttamisessa vaikuttavampaan tekemiseen tavoitellaan mm. toiminnan tehostamisen ja työn automatisoinnin avulla noin 300 henkilötyövuoden vähennyksiä vuoden 2024 loppuun mennessä. Tällä hetkellä vähennystavoitteista näkyy strategisessa henkilöstösuunnittelussamme noin puolet.

Verohallinnon strategisen henkilöstösuunnitelman pohjalta henkilöstöjohtamisen painopistealueiksi keskipitkällä aikavälillä on valittu Verohallinnon henkilöstösuunnittelun tasojen (strateginen, taktinen ja operatiivinen) synkronointi sekä niiden jatkuva vuorovaikutus, esihenkilöiden ja työtä ohjaavien tahojen sujuvan yhteistyön varmistaminen, osaamisen johtaminen strategian mukaisesti sekä oppimisen johtamisen kyvykkyyden kehittäminen.

Vuoden 2023 aikana jatketaan strategisen henkilöstösuunnittelun kytkemistä tulevien vuosien talouden kehyyksiin. Strategista henkilöstösuunnitelmaa päivitetään jatkuvasti huomioiden mm. Hallitusohjelma sekä Verohallinnon toimintaan kohdistuvat muut tarpeet.